

Atoomenergie faalt over de hele lijn

Ieder jaar in september neem ik deel aan een internationaal seminarie in Salzburg over energievraagstukken. Half spottend informeren internationale collega's telkens naar de stand van de Belgische nucleaire besluitvorming dit jaar: sluiten of openhouden? Het is niet meer grappig Belg te zijn.

Die jojo-besluitvorming legt pijnlijk bloot dat de Belgische politiek elk greintje industrieel energiebeleid mankeert. Als het nu nog eens nodig zou zijn een ongezien innovatieve aanpak zelf uit te vinden, zou je nog begrip kunnen opbrengen. Maar neen: Duitsland heeft al een duurzaam energiebeleid, en maakt het stap voor stap waar. Onze oosterbuur documenteert zijn beleid uitgebreid in het Duits en stelt ook heel wat teksten in het Engels ter beschikking. Gratis, jawel (www.agora-energiewende.org). Als opwarmer raad ik aan: '12 Insights on Germany's Energiwende' (februari 2013). David Adriaen heeft de nucleaire doos van Pandora al goed belicht in De Tijd van 6 augustus. Dat hoeft niet herhaald. Graag vul ik aan dat de Duitse collega's berekend hebben dat de nieuwe wind- en zonninstallaties koolstofvrije stroom leveren die 50 procent goedkoper is dan wat de nieuwe kerncentrales of fossiele centrales met CO₂-opvang en -opslag kunnen produceren. Ze verwijzen ook naar het Britse nucleair project Hinkley Point C. Zoals Adriaen aangeeft, zijn de enige twee Europese kernreactoren in aanbouw (Olkiluoto in Finland en Flamanville in Frankrijk) technisch-economische miskleunen, en dat na 60 jaar overvloedige subsidies om de technologie op punt te stellen.

Onze politici blijken ook nog niet door te hebben dat de newspeak van GEN.IV alleen maar de volledig gefaalde nucleaire technieken van de jaren 60 en 70 wil opgraven: hoge temperatuur en kweekreactoren. Willen onze politici een Vlaams Kalkar-pretpark in Antwerpen? Of een zwaar nucleair incident zoals in 1966 in de Fermi-centrale in het Amerikaanse Detroit? Of een technische en financiële flop zoals de Superphenix in Frankrijk?

Nucleaire technologie is een dood paard. Het is verbijsterend vast te stellen dat het toch nog altijd zoveel aandacht krijgt. Dat heeft wellicht te maken met de enorme omvang van de middelen en aandacht die sinds de Tweede Wereldoorlog aan die technologie zijn besteed. En met de belangengroepen die tot op vandaag geld kunnen wringen uit de nucleaire avonturen.

Op alle mogelijke manieren wordt de analyse ontweken over de vraag: vormt atoomenergie een onderdeel van een duurzame energietoekomst? De internationale organisaties en instanties die die vraag zouden moeten stellen en beantwoorden, lopen eromheen met sofistieke argumenten. Kijk maar naar het Internationaal Atoomagentschap van de VN (IAEA) of de Europese Commissie met Euratom. Die organisaties blijken te gevat door hun decennialange promotierol voor de nucleaire optie.

Fukushima-rekening

Atoomenergie faalt over de hele lijn. Ten eerste, de echt duurzame elektriciteitsbronnen (wind, zon en water) komen snel in conflict met de toepassing van atoomenergie, omdat ze dezelfde plaats in de elektriciteitsvoorziening bezetten. Zelfs met de nog erg prille ontplooiing van hernieuwbare energiebronnen is al herhaaldelijk gebleken dat ze tegen de logge kerncentrales aanbotsen. In een toekomst waar nagenoeg alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen zal bestaan, is geen plaats meer voor kernreactoren. Die laatste zijn ook technologisch gecompliceerd, terwijl er weinig perspectief op verbetering is. Daardoor zijn ze erg duur, en (gelukkig) buiten het bereik van de ontwikkelingslanden. Een kernramp zoals Fukushima heeft de meter weer op nul gezet: wat heeft 40 jaar kernenergie Japan financieel-economisch bijgebracht als die Fukushimarekening zal zijn betaald?

Hoe gaan we om met de risico's? Zo komen we bij de vraag of levensduurverlenging een zinvolle optie is - wetende dat je kernrampen niet uitsluit door ze weg te denken. Willen de heren en dames die dit land willen besturen eens de oefening maken wat een ernstig ongeval in Doel of Tihange zou betekenen voor de toekomst van Antwerpen of Luik?

De experts die echt de risico's kunnen inschatten, zijn de mondiale verzekerings- en herverzekeringsmaatschappijen. Zij weigeren een sluitende omniumverzekering voor kerninstallaties aan te bieden. Als de risico's zo futiel zouden zijn als de nucleaire advocaten beweren, zouden die verzekeringscontracten zeker bestaan. Waarom moet de gewone burger dan wel de risico's aanvaarden?

De klimaatverandering vereist van alle politici op elk niveau dat ze een ernstig energiebeleid uitwerken en het deskundig uitvoeren. Een nieuwe regering kan eigen accenten leggen, maar dan moet er wel een degelijk industrieel en toekomstgericht plan aan ten grondslag liggen. Als de nieuwe regering vuurwerk wil tonen, kan ze dat best mooi en ongevaarlijk maken: 100 procent gaan voor een uiterst efficiënt energiegebruik en voor een versnelde transitie naar een volledig duurzame voorziening, te beginnen met de elektriciteitssector.

**Aviel Verbruggen is gewoon hoogleraar UAntwerpen.
www.avielverbruggen.be**